NHEM EN

A KHMER ROUGE PHOTOGRAPHER

FORGIVENESS & RECONCILIATION

A Project of the Documentation Center of Cambodia
January 22, 2007

ញ៉ែម អេន អ្នកថតរូបខ្មែរក្រហម សុំខមាទោសនិងផ្សះផ្សាជាតិ

គោលបំណងនៃការបង្កើតសារមន្ទីរ

- ដើម្បីសុំខមាទោស
- ដើម្បីផ្សះផ្សា រខាង
    - ញ៉ៀម អេន និងសាច់ញាតិរបស់គាត់
    - ញ៉ៀម អេន និងជនរងគ្រោះដែលបានជាប់ឃុំឃាំងនៅមន្ទីរស-២១
    - ជនរងគ្រោះនិងជនដែដល់នៃរបបប្រល័យពូជសាសន៍ខ្មែរក្រហម

សកម្មភាពធ្វើឡើងដើម្បីសម្រេចឱ្យបាននូវគោលបំណង

- ពិពណ៌រូបថត
- បើកការពិភាក្សាទូលាយ
- រៀបចំដំណើរទស្សនកិច្ចទៅតំបន់អន្លង់វែង

ការចូលរួមរបស់មជ្ឈមណ្ឌលឯកសារកម្ពុជា

- ថែរក្សាឯកសារប្រវត្តិសាស្ត្រ
  - ជួសជុលឡើងវិញ, ថតចម្លង, បញ្ចូលទិន្នន័យ
- បោះពុម្ពផ្សាយ
- រៀបចំធ្វើពិពណ៌
  - ផ្តល់ជំនួយជាលក្ខណៈបច្ចេកទេស និងរចនាពិពណ៌

សារមន្ទីរនិងជួយលើកកម្ពស់

- ការថែរក្សាប្រវត្តិសាស្ត្រ
- ការបង្រួបបង្រួមសង្គមជាតិ
  - បង្កើតនូវការយល់គ្នាទៅវិញទៅមក
- ការអប់រំ
  - ប្រវត្តិសាស្ត្រកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ
  - ការទទួលខុសត្រូវ និងសុំខមាទោស
  - ការអធ្យាស្រ័យ និងការអត់ឱនដល់គ្នាទៅវិញទៅមក

ញ៉ែម អេន អំឡុងពេលការសុំខមាទោសជាសាធារណៈ

អ្នកកាសែតជាតិនិងអន្តរជាតិកំពុងថតរូប ញ៉ែម អេន នៅឯសន្និសីទកាសែត
ដែលរៀបចំឡើងនៅស្ថានទូតអាមេរិក ភ្នំពេញ

ញ៉ែម អេន អំឡុងពេលការសុំខមាទោសជាសាធារណៈ

ឯកអគ្គរដ្ឋទូតសហរដ្ឋអាមេរិក ចូសេហ្វ ម៉ូសូម៉េលី ចាប់ដៃជាមួយ

ញ៉ែម អេន ដែលជាអតីតអ្នកថតរូបរបស់ខ្មែរក្រហម

ញ៉ែម អេន អំឡុងពេលការសុំខមាទោសជាសាធារណៈ

ពីឆ្វេងទៅស្តាំៈ ឆាំង យុ នាយកមជ្ឈមណ្ឌលឯកសារកម្ពុជា, ឯកអគ្គរដ្ឋទូតអាមេរិក, ញ៉ែម អេន,
ប៉ែន សមិទ្ធិ និពន្ធនាយកកាសែតរស្មីកម្ពុជា និង ទីប្រឹក្សារបស់ ញ៉ែម អេន

សុន្ទរកថារបស់ឯកអគ្គរដ្ឋទូត ចូសេហ្វ មូស្សូមេលី និងអ្នកថតរូបខ្មែរក្រហមឈ្មោះ ញ៉ែម អេន

អរុណសួស្តី! ខ្ញុំមានសេចក្តីរីករាយសូមស្វាគមន៍អស់លោក លោកស្រីទាំងអស់ដែលបានមកកាន់ស្ថានទូតអាមេរិកនៅថ្ងៃនេះ ដើម្បីជួបជាមួយលោក ញ៉ែម អេន ដែលជាអ្នកថតរូបនៃរបបខ្មែរក្រហម ដែលបានថតរូបជាច្រើនសន្លឹកនៅក្នុងបន្ទប់គុកទួលស្លែង។ រូបថតទាំងនោះត្រូវបានដាក់បង្ហាញពេញនៅក្នុងបន្ទប់ធំនៃអតីតគុកទួលស្លែង។ រូបថតទាំងនោះធ្វើឱ្យអ្នកទស្សនាគ្រប់គ្នាមានការរន្ធត់ចិត្តជាខ្លាំង។ ភ្នែករបស់ជនរងគ្រោះម្នាក់ៗ សម្លឹងមករកយើង លងយើង ស្រែកមកកាន់យើង បន្ទាប់ពីរូបថតទាំងនេះស្ថិតក្នុងភាពស្ងប់ស្ងាត់អស់រយៈពេលបីទសវត្សរ៍មកហើយនោះ។ ពុំមាននរណាម្នាក់ដែលបានទៅទស្សនាគុកទួលស្លែងអាចបំភ្លេចរូបថតទាំងនោះទេ។

ទោះបីជាមានការចោទប្រកាន់និងការនិយាយបញ្ឆិតបញ្ឆៀង អំពីអ្នកដែលបានថតរូបទាំងនេះយ៉ាងណាក្តី ក៏រូបថតទាំងនេះគឺជាតឹកតាងដែលមិនអាចប្រកែកបាននៃភាពយង់ឃ្នងរបស់របបខ្មែរក្រហមបានដែរ។ យើងទាំងអស់គ្នាបានដឹងហើយតាមរយៈការសិក្សាអង្កេតនៅពេលថ្មីៗនេះថា មានប្រជាជនខ្មែរវ័យក្មេងជាច្រើនមិនជឿថា មានអំពើប្រល័យពូជសាសន៍បានកើតឡើង និងជឿថាឪពុកម្តាយរបស់ពួកគេពិតជាបាននិយាយបំភ្លើសនូវអំពើដែលគួរឱ្យរន្ធត់នោះ ដូចនេះមានតែរូបថតទាំងនេះទេដែលជួយរំឭកដល់មនុស្សគ្រប់ៗគ្នាអំពីទំហំធំធេងពិតប្រាកដនៃឧក្រិដ្ឋកម្មនោះ។ យើងស្ទើរតែគ្មានអារម្មណ៍ចម្លែកចំពោះអំពើឃោរឃៅដែលកើតមានរាល់ថ្ងៃ ដែលយើងអាននៅលើទំព័រកាសែតរបស់យើងរាល់ព្រឹក ប៉ុន្តែខ្ញុំគិតថា យើងមានអារម្មណ៍ចម្លែកចំពោះរូបថតទាំងនោះ ពីព្រោះរូបថតទាំងនេះតែងតែធ្វើឱ្យយើងមានអារម្មណ៍មិនស្ងប់និងមិនស្រួលក្នុងចិត្តជានិច្ច។ យើងតែងតែឮពាក្យដែលគេច្រើននិយាយថា រូបថតមួយមានតម្លៃស្មើនឹងមួយពាន់ពាក្យ។ រូបនីមួយៗមានតម្លៃស្មើនឹងទឹកភ្នែកមួយពាន់តំណក់។

ទន្ទឹមនឹងការរួមចំណែកមួយយ៉ាងសំខាន់នៃរូបថតទាំងនេះ ក្នុងការថែរក្សានិងចងក្រងទុកជាឯកសារស្តីពីអំពើឃោរឃៅនៃរបបខ្មែរក្រហម ខ្ញុំគិតថា លោក ញ៉ែម អេន ជាឧទាហរណ៍គំរូដ៏ល្អមួយ ដោយលោកបានសុំខមាទោសចំពោះការមានចំណែករបស់លោកនៅក្នុងអំពើឃោរឃៅនោះ។ បើប្រៀបធៀបទៅនឹងអ្វីដែលលោកបាននឹងកំពុងធ្វើនៅពេលនេះ គឺផ្ទុយពីអ្វីដែលពុំមានមេដឹកនាំខ្មែរក្រហមណាម្នាក់បានចេញមុខសារភាពកំហុស ឬ ទទួលយកការស្តីបន្ទោសចំពោះឧក្រិដ្ឋកម្មដ៏ឃោរឃៅនៃរបបនោះ។ ដើម្បីឱ្យមានការផ្សះផ្សាជាតិពិតប្រាកដនៅកម្ពុជា អ្នកដែលបានជួយប្រព្រឹត្តអំពើឃោរឃៅទាំងនេះ ត្រូវហ៊ានចេញមុខទទួលស្គាល់អំពើឧក្រិដ្ឋរបស់ខ្លួន។

ពិតមែនហើយថា ការបើកសារមន្ទីរនេះនឹងមិនធានាដល់ការផ្សះផ្សាជាតិ ឬសងជំងឺចិត្តចំពោះការឈឺចាប់របស់ជនរងគ្រោះនោះទេ។ នេះគ្រាន់តែជាជំហានតូចដ៏មានសារសំខាន់មួយប៉ុណ្ណោះ។

យើងមានមោទកភាពផងដែរនៅថ្ងៃនេះ យើងមានមិត្ត និង សហការីរបស់យើងមកពីមជ្ឈមណ្ឌលឯកសារកម្ពុជា ជាពិសេស លោក ឆាំង យុ។ រដ្ឋាភិបាលសហរដ្ឋអាមេរិកសហការយ៉ាងជិតស្និទជាមួយនឹងមជ្ឈមណ្ឌលឯកសារកម្ពុជា និងជួយផ្តល់ថវិកាដល់សកម្មភាពរបស់មជ្ឈមណ្ឌលនេះអស់រយៈពេលមួយទសវត្សរ៍មកហើយ។ យើងមានមោទកភាពចំពោះការខិតខំប្រឹងប្រែងរួមគ្នារបស់យើងក្នុងការរក្សាទុកប្រវត្តិអតីតកាល និងនាំជនមានទោសមកកាត់ទោស។

សេចក្តីអនុញ្ញាតិពីរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា

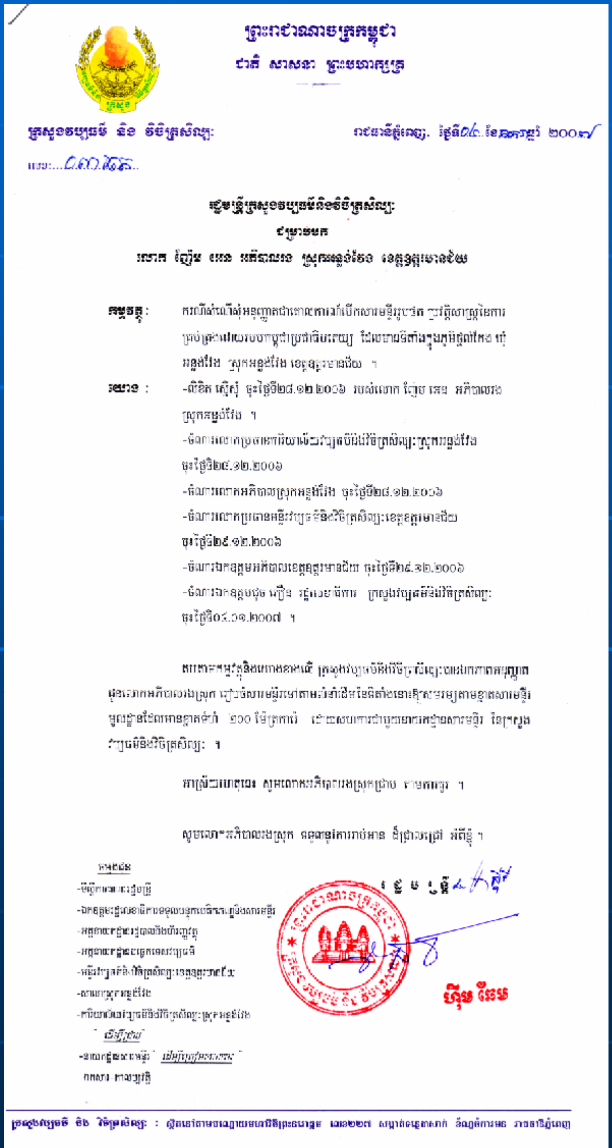

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ក្រសួងវប្បធម៌ និង វិចិត្រសិល្បៈ

រាជធានីភ្នំពេញ, ថ្ងៃទី០៤ ខែមករា ឆ្នាំ ២០០៧

រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងវប្បធម៌និងវិចិត្រសិល្បៈ

ជម្រាបមក

លោក ញ៉ែម គេន អភិបាលរង ស្រុកអន្លង់វែង ខេត្តឧត្តរមានជ័យ

យោង : -លិខិតស្នើសុំ ចុះថ្ងៃទី២៨.១២.២០០៦ របស់លោក ញ៉ែម គេន អភិបាលរងស្រុកអន្លង់វែង ។

ហ៊ឹម ឆែម

ផែនការ និងថវិកាចំណាយ

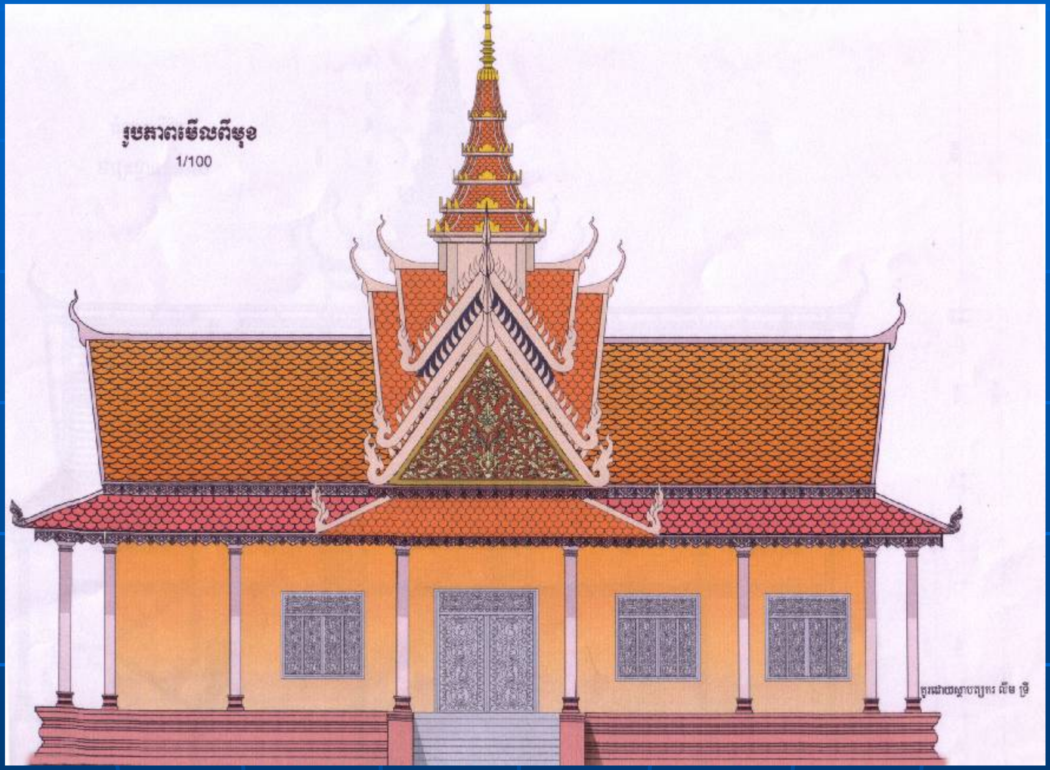

ការអង្គាសថវិកា:

- ក្រុមហ៊ុនឯកជន
- រដ្ឋាភិបាលជាតិ និងអន្តរជាតិ
- អ្នកស្រុក អ្នកភូមិនៅអន្លង់វែង

សូមអរគុណ!

បើមានពត៌មានបន្ថែម សូមទំនាក់ទំនងៈ

ញ៉ែម អេន

ទូរស័ព្ទលេខៈ ០១២ ៦២៨ ១២៩